

BRAMSNÆSVIG

2012

for Bigaarden, Bramsnæsvig, Ejby Strand,
Ejby Strand Øst, Grønhøj og Præstholmgårds Vænge

GROVVARECENTERET

Chr. Petersen
Fuglefrø

VOLIERE & VILDFUGLEFRØ
FODER & TILBEHØR TIL HOBBYDYR
HUNDE- OG KATTEFODER
HUS, HAVE & BRÆNDSEL

Chr. Petersen
Fuglefrø

Bestil dine varer på:
www.grovvarecenteret.dk
post@gvcfoder.dk

Vintapperbuen 30 4070 Kr. Hyllinge

Tlf. 46 40 43 38

Indholdsfortegnelse

Olaf Kristiansen.....	4
Hvad landsbynavnene fortæller	8
Fiskeriet fra Ejby Havn	16
Demokrati en skrøbelig gordisk knude!.....	40
Grundejerforeningen Bramsnæsvig fylder 50 år	48
Adresser med mere	50

Praktiserende Landinspektører

Grundlagt 1897

Kontor i Kgs. Lyngby,
København, Frederiksberg og Faxe

Tlf. 45 87 03 72

e-mail: adm@vektor.as
www.vektor.as

Privat: Landinspektør Steen Skyggebjerg
Gudrun Børresensvej 21, Ejby, 4070 Kirke Hyllinge

Agnete Trap

Olaf Kristiansen

*Agnete Trap
Olaf Kristiansensvej 22*

I huset, der nu har adressen Olaf Kristiansensvej 2, boede i første halvdel af 1900-tallet en husmand ved navn Olaf Kristiansen og hans kone Anna.

Forestil dig, hvordan det må have været at stå på Olaf Kristiansens jord

inden han fandt på at udstykke den til sommerhusgrunde! En lille, mager jordlod, svagt skrånende mod vest med en udsigt, der kunne tage pusten fra selv den mest forvænte naturelsker.

Olaf blev født d. 5. februar 1881, og blev døbt i Rye Kirke. Hvornår han blev gift med Anna, og hvornår han købte husmandsstedet, ved vi ikke, men ved at kigge i dokumenter på Bramsnæs Arkiv, i Asger Bigaards bog om egnen, og Eigil Hansens skrift om sommergæster ved Ejby Strand, har jeg fundet dette:

Olaf og Anna havde 4 tdr. land jord til deres husmandssted. Ved sparsom-
melighed kunne jorden give græsning og foder til 2-3 køer og et par heste. I
tørre somre hændte det, at kærnerne blæste af kornstrået, og så måtte de sætte
hestene til at afgræsse de sørgelige rester, for at intet skulle gå til spilde. Olaf
var dygtig til at passe sine dyr. I en notits i Roskilde Dagblad d. 4. 12. 1934 er
han nævnt som en af dem, der fik en ko til at yde over 200 kg smør på et år!
For at tjene lidt ekstra, kørte Olaf i starten som mælkekusk. Sommer og vinter
kørte han - med sine to små heste for vognen - rundt til gårdene i omegnen og
opsamlede den nymalkede mælk, hvorefter han bragte den til Karleby Mejeri.
Det kunne mange gange være en drøj tur, og gav kun nogle få kroner ekstra.
Han opdagede, at det gav mere at være fiskepranger, og så var det heller ikke
så slidsomt. Så i 1920'erne skiftede han mælketuren ud med en fisketur, og
kørte i mange år rundt og solgte de nyfangede fisk fra Ejby Havn hver dag.
Der var blus på piben, han var vellidt blandt folk, og altid god for en sludder.

Derhjemme havde han rigeligt at lave, så det blev en lang arbejdsdag. Op kl.
5-6 om morgenen for at fodre heste, køer og grise. Malke køer. Så af sted på

FARVEHANDEL

Hovedgaden 6 D • 4050 Skibby

Tlf. 47 52 87 31

Fax. 47 52 87 72

Malerfirmaet

FLEMMING PEDERSEN A P S

Syrenvej 8, 4050 Skibby

Telefon **47 52 87 41**

Biltelefon **30 45 59 41**

mælke- eller fisketur. En middagslur blev det til, når han kom hjem og havde fået sin middagsmad. Derefter ud og røgte alle de andre arbejdsopgaver, afluttet med endnu en gang malkning og fodring.

Anna havde også hænderne fulde derhjemme, især efter at børnene blev født. Olaf og Anna fik 3 piger, Klara, Erna og Ella. Familien oplevede den meget store sorg at miste både Klara og Ella da de var i 15-16 års alderen. De døde, som mange andre dengang, af tuberkulose.

Efter mange års slid med sine fire tønder land, hvor blæsten næsten altid ødelagde høsten, men hvor udsigten var formidabel, havde Olaf fået en god idé. Han prøvede at få naboerne med på ideen; han ville sælge sin jord til sommergæsterne. Naboerne viste nu ingen interesse for sagen, men Olaf gik alligevel i gang med at udstykke sin jord til små parceller, som han solgte som sommerhusgrunde. Det blev den første større udstykning ved Ejby Strand med ca. 30 grunde.

De første 3-4 grunde blev solgt og bebygget midt i trediverne. Der gik nogle

Ole Schlaikjer

Den gamle gartner

Haveanlæg, plantning, triming af græs, hække-
klipping, beskæring, fældning, rådgivning

40 års erfaring

20483312
Vintappervej 70
4070 Kirke Hyllinge

år, hvor Olaf stadig dyrkede resten af jorden, samt 6 tønder land nede ved åen, han havde købt, da Bigaarden nedlagde en vandmølle.

I starten af fyrrerne tog han salget op igen, og solgte jorden bid for bid. De sidste grunde blev solgt i 1946-47. Udstykningen kom i folkemunde hurtigt til at hedde ”Marokkolejren”, men det hører man vist ikke mere. Navnet henviser måske til de små, beskedne sommerhytter, det var muligt at opføre dengang. Efter krigen var det umuligt – og forbudt – at skaffe sig byggematerialer til sommerhuse, og folk brugte, hvad de kunne få fat i af fiskekasser og lignende materialer, når de skulle bygge deres ferieparadis. Han fik 500 kr. pr. grund og skulle kun have 75 i udbetaling!

Anna døde d. 8. 11. 1951. Datteren Erna havde bosat sig med sin familie i Ejby, og var en god hjælp for Olaf. Han havde endnu nogle aktive år tilbage. Han færdedes rundt omkring på sin knallert, også efter at han i 1958 flyttede til Grønnehave Alderdomshjem. Her døde han d. 27. 4. 1969, 87 år gammel.

Taskepigen

De gode Gavers Butik

Ahlgade 19 Holbæk

Tlf. 59 44 02 59

Flemming Damgaard Larsen

Hvad landsbynavnene fortæller

*Flemming Damgaard Larsen
Folketingsmedlem og lokalhistoriker*

Når man færdes rundt i landskabet fortæller de lokale stednavne meget om området. Stednavne optræder i mange forskellige sammenhænge. Det er f.eks. navne på landsbyer, gårde, godser, huse, skove, moser og søer, åer, bakker, kilder, fjorde og mange flere. Her vil jeg afgrænse til landsbynavnene i den nordlige del af Lejre Kommune, nærmere bestemt, den gamle Bramsnæs

Kommune.

Her findes over 20 landsbynavne eller navne på bebyggelser. Enten på nuværende byer eller forsvundne. Der er gennem historien sket en væsentlig udvikling i landsbyernes opståen og nedlægnings. Så det vi i dag opfatter som landsbyer, der altid har været der, forholder sig i virkeligheden helt anderledes.

De ældste landsbynavne vi har her i området, er de bynavne, der ender på ”inge”. Det er Kirke Hyllinge og Nørre Hyllinge. De stammer fra ca år 200-300 efter Kristi fødsel. Oprindeligt har der nok været tale om en samlet landsby, der lå lidt imellem de to nuværende landsbyer. Det tyder arkæologiske udgravninger på. Tidligere hed Kirke Hyllinge Søndre Hyllinge som modsætning til Nørre Hyllinge, men skiftede navn p.g.a. at kirken lå i/ved byen.

Endelsen betyder ”beboerne i/ved....”. Det samme vi kender f.eks. i samsinger om dem, der bor på Samsø og morsinger om dem der bor på Mors og også i ordet vikinger, om dem der kom fra den skånske by Vik og som gav navn til nærmest et nordisk folk. Men det er en helt anden historie. Forledet i Hyllinge betyder hvælvning, forhøjning. Det passer ganske godt med landskabets formation.

Det næstældste landsbynavn, her i området, er endelsen ”løse”. Her har vi Kyndeløse. Navnet er opstået i år 400-500 efter Kristi fødsel. Endelsen betyder egentligt ”lysning”, ”åbning”, ”græsgang” eller ”ager”. Forleddet kommer formenligt af gammeldansk ”kyndi” der betyder område med bævne. Her findes netop også en bævehøj nordvest for Kyndeløse.

Næsten samtidig i tid, men dog lidt senere kommer vi til efterleddet ”lev”, som vi har i Jenslev. Det stammer fra år 375-575. Efterleddet betyder ”efterladenskab” i betydningen ”arvegods”. Der findes 280 stednavne i Danmark med efterleddet ”lev”. næsten ligeligt fordelt mellem øerne og Jylland. Der findes ingen på Bornholm. Langt de fleste har et personnavn, som forled; altså navnet på den person, der har ejet den pågældende landsby og kunne lade den gå i arv. Forleddet i Jenslev er ikke ”jens”, som mange fejlagtigt tror. Det kommer derimod af det gammeldanske mandsnavn Enir evt. måske Enar eller Ethin. Så Jenslev betyder i virkeligheden ”Enirs arvegods”.

Det næste landsbynavn vi kommer til, hvis vi skal følge tidslinjen er Gershøj.

Assurandør Ricki Larsen

Tlf. 87345044

Dådyrvej 6, 4390 Vipperød

ricki.larsen@aros-forsikring.dk

FORSIKRING

Efterleddet ”høj” stammer fra før Vikingetiden (700-1050) og betyder netop en høj. Forleddet er terrænbetegnelsen ”gas” der senere blev til ”gæs” og betyder kløft. Så Gershøj betyder ”højen eller højene ved kløften”.

Fra den tidlige vikingetid har vi endelsen ”by”. Vi

er dermed i tiden fra 700-900 efter Kristi fødsel. Her har vi 5 landsbyer i området: Sæby, Lyndby, Ejby samt Store og Lille Karleby. By betyder ”landsby eller bebyggelse”. Der findes et meget stort antal af dem i de områder, som vikingerne drog til i Frankrig (Normandiet) og i England (Danelagen). I Danmark findes der også et meget stort antal, nemlig omkring 650.

Forleddet i Sæby betyder ”sø” her i betydningen ”hav”. Så Sæby betyder ”byen ved havet” (Roskilde Fjord).

Forleddet i Lyndby betyder ”lyng”, altså byen hvor der er lyng.

Forleddet i Ejby kommer slet og ret af trænavnet eg. Ejby er derfor ”byen med egetræerne”.

”Karle” i Karleby kommer af ordet ”karl” = en voksen mand. Karleby er derfor ”mændenes by”. Store og Lille Karleby har formentlig været én by, der så har delt sig i to og blev til Sønder Karleby og Nørre Karleby. senere blev det til Lille Karleby og Store Karleby.

Fra vikingetiden har vi også de byer der ender på ”rup”. Det er det hyppigste efterled i Danmark. Der findes over 2.000. Efterleddet kommer af thorp/торp, der betyder ”udflytterbebyggelse”.

I vikingetiden var der en kraftig befolkningsudvikling i Danmark. Mange søgte ud som vikinger og bosatte sig f.eks. i Normandiet i Frankrig eller i det østlige England, der blev kaldt Danelagen, der betyder der hvor ”dansk lov gælder”. Men andre brød op fra deres gamle landsbyer og dannede nye tæt ved. Her i området er hele Kirke Sonnerup sogn et område der før vikingetiden var øde og ubeboet. Der havde dog været menneskelig aktivitet i oldtiden. Vi har derfor landsbynavne her som Kirke Sonnerup, Englerup, Ordrup og den nedlagte landsby Nyrup, hvor det, der er tilbage er Nyrupgaarden.

S

V

V

TAGARBEJDE CENTRALVARME KLOAKRENSNING

VAND

VARME

SANITET

LEIF HANSEN

Præstholmsvej 12, Ejby

Tlf. 46 40 58 57 / 46 40 44 11 - Biltlf.: 40 14 58 57

Hele familiens skobutik

www.pawsko.dk

Holbæk Megacentrum
Frejasvej 18, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 80 41

Sonnerups forled er det gammeldanske mandsnavn ”Soni”. Så Soni betyder ”Sonis udflytterbebyggelse”. Englerups forled kommer fra indbyggernavnet ”ænglir” der betyder ”englændere” eller ”engelske trælle”. Englerup er derfor ”englændernes eller de engelske trællers udflytterbebyggelse”. Mange går fejlagtigt rundt og tror at navnet har noget med engle at gøre. Men det er altså ikke tilfældet. Forleddet i Ordrup kommer af gammel dansk ”wara”, der betyder ”udyrket areal”. Så vi har altså ”udflytterbebyggelsen på det udyrkede areal”. Nyrup landsby blev nedlagt mellem 1725 og 1740 . Restene af den, er den store gård, Nyrupgaarden. Navnet betyder simpelthen ”den nye udflytterbebyggelse”.

Men vi har yderligere et par ”-rup” i det gamle Bramsnæs, nemlig Uglestrup og den nedlagte landsby Vinderup. Uglestrup kommer formentlig af det gamle danske mandsnavn ”Ublith”, senere opfattet som fuglenavnet ugle. Så vi må gå ud fra at det er ”Ubliths udflytterbebyggelse”. Vinderup lå der hvor Krabbesholm Hovedgaard ligger i dag. Vinderup blev brændt af under svensekrigene 1657-60 og i 1673 blev Krabbesholm opført på stedet af ejeren, den lokale herremand på Egholm, Oluf Rosenkrantz (1623-1685) og gården blev opkaldt efter hans kone Birgitte Krabbe (1634-1685). Vinderups forled kommer enten af det gammeldanske mandsnavn ”Windi” eller folkenavnet ”vender”. Dermed har vi ”Windis eller vendernes udflytterbebyggelse”.

Da vi når til Vikingetidens slutning bliver der også ryddet skov for at få plads til nye bebyggelser. Her har vi Langtved. Endelsen ”tved” betyder netop ”sted hvor træer og buske er skåret væk”; altså rydning. Denne endelse kendes også 232 steder i England ligesom den også findes i Normandiet i Frankrig. Forleddet er ofte personnavne fra Vikingetiden, men ikke her i Langtved. Her betyder forleddet blot lang, hvorfor Langtved betyder ”den langstrakte rydning”. Navnet Rye siger også, at der har været tale om rydning. Rye betyder ganske enkelt rydning.

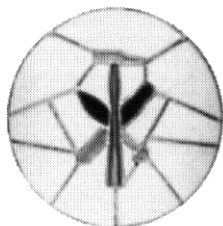
Efterleddet i Biltris, ”ris” betyder krat eller kratskov. Det stammer fra et sted mellem 1100 og 1500. Vi ved fra navneforskningen, at for Biltris vedkommende er vi i perioden 1100-1250. Der er nogen tvivl om forleddet ”Bilt” . Enten kan det betyde ”vinkelformet redskab” eller også er det mandsnavnet ”Bild”, således at Biltris betyder ”Bilds kratskov”. Det sidste er nok det mest nærliggende.

Til sidst har vi ”Vintre Møller”. Det er ikke en landsby med eget ejerlav. Matrikelnumrene i Vintre Møller hører både under Kirke Sonnerup, Ordrup og Englerup.

Bebyggelsen er opstået omkring de fem vandmøller, som har ligget langs

ALT I GLAS
AUTORUDER
BLYRUDER
INDRAMNING
SPEJLE
ENERGIRUDER

Glarvester

Glarvesterarbejde med garanti

Vinholt

Skibby Glarmesteren

Hovedgaden 2 · 4050 Skibby

Tlf. 47 52 70 66 · Fax 47 52 79 66 · www.skibbyglarmesteren.dk

Bymidten 2 - 4050 Skibby

47 51 25 02

vandløbet siden middelalderen, hvorfor sidste led giver sig selv. Første led i navnet er det oprindelige navn på vandløbet, nemlig ”Hwina” der betyder ”den hvinende, larmende, susende”.

Således fortæller et stednavn meget om den egn, som det er tilknyttet. Stednavne er altså ikke tilfældige, men der er en historisk begrundelse for navnet, ligesom stednavnet meget præcist fortæller hvilken tid det er blevet dannet i. Her har der kun været muligt, kort at gennemgå landsbynavnene, men som anført i indledningen, er der mange flere stednavne, der også er med til at give et geografisk område karakter.

TANDPROTESER

Vi udfører alle typer af protesearbejde

F.eks. enkelt Helprotese (over- **eller** underprotese) **kr. 4.600,-**
Enkelt protese med stålstel (over- **eller** underprotese) **kr. 7.450,-**

Få gratis uforpligtende eftersyn og bindende pristilbud

Perfekt Dental ApS

info@perfektdental.dk

Munkholmvej 49 B, 4300 Holbæk
Vindingevej 34 C, 4000 Roskilde
Tel.: 4635 5758

En frisør der følger
med tiden, og bevarer
rimelige priser. Du
kan bestille online på
www.annied.dk - det
er hurtigt og nemt.

Pensionistrabat mandag-
tirsdag-onsdag 10%

Annie D
M/K **Klip**

Munkholmvej 26, 4300 Holbæk
tlf. 59 43 84 84

Egen Import fra Paris og London, samt
forhandling af Ze-Ze og Zhenzi hold øje
med dato på modeshow på www.annied.dk
under begivenheder hos Annie D

Nu også netbutik www.annied.dk

Annie D's
Modehjørne

Munkholmvej 26, 4300 Holbæk
tlf. 59 43 84 84

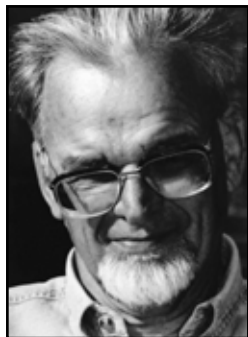

online store 4 trendy boys/girls .dk
trendstar

Ungt tøj str. 8-16 år

Se noget af vores udvalg på
netshoppem www.trendstar.dk

Eller besøg os i
Ahlgade 58 4300 Holbæk tlf. 59430201

Eigil Hansen

Fiskeriet fra Ejby Havn

*Eigil Hansen
Edvard Olsensvej 1*

På molen

Der er koldt ved Ejby havn her i november måned. Jeg sidder på molen ved den nordre bro og har fundet det sted på muren, hvor jeg for ca. 70 år siden huggede mit EH ud for, hvor min fars båd havde sin plads.

Jeg er kommet til at love formanden for grundejerforeningen en artikel til foreningens årsskrift, og jeg har besluttet, at jeg vil fortælle om livet ved havnen og om fiskerne og fangstmetoderne i min barndom.

Min far var Anders Hansen, som stort set hele sit arbejdsliv fiskede sammen med sin bror, Holger Hansen. Jeg blev ikke selv fisker, men hele min barndom (jeg er fra 1931) færdedes jeg ved stranden og havnen, og fulgte med i de voksnes arbejde året rundt.

Der er sket utroligt meget i de mange år. Alting er anderledes, men jeg kan

**STENBÆK
ANDERSEN
EL-CENTER APS**

ALT I:

- EL-INSTALLATIONER
- EDB-INSTALLATIONER
- TELE-INSTALLATIONER
- HÅRDE HVIDEVARER

Døgnvagt: Bygaden 17, Kr. Hyllinge
Tlf. 46 40 44 90, fax: 46 40 47 75

huske en hel del fra min barndom og ungdom, og deler gerne mine erindringer med andre. Det liv jeg kan fortælle om eksisterer ikke mere. Der er ikke længere erhvervsfiskere i Ejby, fordi der ikke er fisk nok til, at en familie kan leve af fiskeri.

Der bliver dog stadig fisket fra havnen, men kun på fritidsbasis og uden at nogen er økonomisk afhængig af det.

Altså sidder jeg nu alene på molen og forsøger at genfinde tiden, da jeg var 10, 11, 12 år gammel. Dengang var her omkring 8-10 både, som hver havde deres faste pladser. Det var både med styrehus og kahyt, og med dam og lastrum under dækket. Dertil kom et antal joller og robåde.

Der var 12-15 mand som arbejdede fuldtids med fiskeri, og som levede af det. Nogle af fiskerne havde deres kone til hjælp, f.eks. ved krogefiskeri, og det var almindeligt, at fiskersønnerne gav en hånd med, når de var store nok.

Når jeg tænker tilbage til min barndom, sad der tit 3-4 gamle fiskere her på muren. De var for længst holdt op med at fiske, men de skulle lige hen at se hvad ”drengene” bragte i land og opfriske gamle minder fra ”deres tid”. Her sad den ranke, stoute fisker, Christian Nielsen, som naturligvis blev kaldt Christian Nilen. Han boede i det yderste af de 3 fiskerhuse nord for havnen. Hans far, Per Nilen byggede huset i 1855, men fik først råd til at få skøde på det 5 år senere. Ved siden af ham, sad hans nabo, Anton Noer, som havde rødt overskæg. Han var søn af Markus Noer som boede på Jegindø i Limfjorden. Omkring 1870 ville Markus prøve noget nyt, og sejlede til Jyllinge i Roskilde

J.A Fisk

Man kan leve af fisk men ikke uden

Fiskehandler

Henrik Jensen 24 479873

Jesper Jensen 24 479863

Havnevej 11 3300 Frederiksværk

Telefon 47 986104

Hver tirsdag ved Spar i Ejby kl.: 12:30-13:00

Hver tirsdag ved Super Bedst i Kirke Hyllinge kl.: 13:15-14:00

Fjord for at fange ål. Det gik vist også meget godt, men Markus Noer kunne ikke rigtig enes med Jyllingefiskerne, så han brød op igen og slog sig ned i Ejby og stiftede familie. Den tredje mand på molen husker jeg særdeles godt, idet det var min bedstefar Hans Peter Hansen.

Fiskerihavn

Ejby Havn er ikke bygget som fiskerihavn, men som anløbsbro for damperen "Ourø", som i 1889 begyndte at sejle slagtesvin til Holbæk Slakteri. Damp-eren var hjemmehørende på Orø og sejlede til Egholm Bro i Vellerup Vig og derefter til Holbæk. I 1902 ønskede man at udvide ruten til Ejby, og begyndte derfor at bygge en bro i Ejby. Broen var færdig i 1903 og Ourø sejlede turen i ca. 20 år. Den tog også passagerer med, og man kunne fra dækket ovenpå høre grisene grynte nedenunder.

Rutesejladsen foregik i ca. 20 år. Da blev den ud-konkurreret af lastbilerne og blev nedlagt, hvorefter Ejbyfiskerne overtog molen.

Kort tid efter, at fiskerne overtog den tidligere anløbsbro, byggede de en pælebro syd for. Ved denne bro, betegnet som Søndre Bro, lå røgtejoller til bundgarnsfiskeri, robåde og små motorbåde. Denne bro blev i 1941-43 erstattet af den nuværende stenmole med bolværk, som blev indviet med fest på Hotel Bramsnæsvig d. 9. juli 1943.

Hermed kunne Ejby Havn betragtes som en "rigtig" fiskerihavn. Her var ålebassiner med rindende ferskvand, her var ophalerbedding med hånddrevet spil, og her var et rigtigt

Pælebroen fra ca. 1920-23

Den nye bro, indviet 1943 – søndre bro

havnefyr, samt lys på molerne og havnepladsen. Nordre mole er flere gange blevet forlænget, sidst i 1956, hvor molen var blevet svært beskadiget af isen.

Fiskeri

En fisker er i sit arbejde meget afhængig af vejret. Selv i det skønne og fredelige Bramsnæsvig, kan en kraftig nordvestenstorm tvinge fiskerne til at blive på land og deres både til at blive i havnen.

Årstidernes gang har ligeledes indflydelse på fiskeriet. Om foråret fisker man med andre redskaber og efter andre fisk end om sommeren eller efteråret.

Det er heller ikke sådan, at alle fiskerne går efter samme udbytte. Hvad den enkelte specielt er ude efter, eller hvilket redskab han benytter er afhængig af, hvad han har bedst erfaring med, og også i nogen grad, hvilken størrelse og motorkraft hans båd har.

De fleste fiskere holder sig til de samme metoder år efter år, og i nogen grad også til de samme fangststeder. Der hvor man har haft gode resultater, søger man uvilkårligt tilbage til med passende mellemrum.

I det følgende vil jeg beskrive fiskeriet året igennem i det område, hvor Ejby-fiskerne virkede. Dette område er fra det inderste af Isefjorden, Bramsnæsvig og Tempelkrogen til et godt stykke nord for Orø. Man fiskede stort set ikke i

PB-Biler

Elverdamsvej 223 · 4070 Kirke Hyllinge

Speciale i reparation af:

x Citröen x Peugeot

FDM Kvalitetskontrol

Tlf/fax 46 40 66 10

per.bredager@mail.tdcadsl.dk

www.autopartner.dk

Vellerup Vig eller i Holbækfjorden, og heller ikke i Vesterrenden eller Østerrenden ud for Orø.

De 3 isvintre i fyrrerne

De 3 isvintre i begyndelsen af besættelsesårene 1940-45 står for mig som en spændende og oplevelsesrig tid. Det er naturligvis set med barnets øjne. For de voksne, og ikke mindst fiskerne, var det en streng tid. Disse 3 vintre står for mig som ens, og jeg kan ikke i min erindring adskille dem.

Isen lagde sig før jul og brød ikke op før sidst i marts eller først i april. Det begyndte med, at vigen i en blikstille nat frøs til. Vandet har i forvejen været stærkt nedkølet, og bare et par graders frost var nok til, at vandet stivnede. Det begyndte ved kysten og i vandet mellem strandstenene, og hvis kulden varede ved, bredte isen sig hurtigt så langt mod nord, som vore øjne rakte.

Man vovede sig lidt ud på den, i begyndelsen under behørigt opsyn. Hurtigt blev man mere modig, og i løbet af et par uger, og i hvert fald midt i januar, kunne man færdes sikkert overalt. Enkelte har sikkert fået ”en sok”, men jeg husker ikke, at der var ulykker som følge af isen.

Denne, i børnenes øjne, dejlige is kunne bruges til mange sjove og spændende ting, og de voksne havde bedre tid, end når der var åbent vand. Ud for vores stenbro lavede min far en karrusel, som vi havde megen fornøjelse af. Den bestod af en tyk pæl, som man slog gennem isen og et godt stykke ned i bunden. Derefter fastgjorde man den ene ende af en 7-8 lang, tyndere træstolpe oven på pælen på en måde, så den kunne dreje rundt. I den anden ende af denne stolpe surrede man en kælk eller en slæde. Derefter var karrusellen færdig. Den blev drevet ved at 1 eller 2 af børnene satte sig på slæden, og de øvrige børn, helst 3-4 stykker, skubbede slæden rundt. Man kunne så skiftes til at skubbe og få karruselture.

En anden meget populær aktivitet var at sejle med isbåd. Flere af fiskerne havde en røgtebåd, som de også havde mast og sejl til. Denne rigning kunne bruges på en isbåd, som vore fædre selvfølgelig selv byggede. Isbåden bestod af 2 træstolper, som blev surret sammen, så de dannede et kors. Den længste stolpe var 7-8 meter lang, og den anden et par meter kortere. Når man havde dannet dette kors, blev det forstærket ved, at man fastgjorde tyndere stolper omkring det, og derefter satte brædder på tværs i bagenden. Disse brædder forstærkede også fartøjet, og var samtidig til at sidde på, når man sejlede. Så manglede man bare at sætte en mast på isbåden, samt at montere 2 meder og et ror. Sejlene var som sagt dem, man brugte på røgtejollen, og bestod af et storsejl og en fok (forsejl). Mederne sad i hver sin ende af den tværgående stolpe, og roret, som også var en mede forsynet med en rorpind, sad bagest.

Disse meder kunne holde i mange år og var sikkert gået i arv gennem generationer.

Herefter var isbåden færdig, og med passende vind kunne man skyde en rigtig god fart henover isen. Man skulle holde sig godt fast, for isbåden bevægede sig jo på en anden måde end, når man sejlede på vandet. Mederne var jo slebet skarpe, og når man ændrede kurs eller vendte, foregik det i kraftige ryk. Hvis man ikke var forberedt på, at roergængerens foretog en hurtig vending, kunne man let få en glidetur henover isen, til stor morskab for eventuelle tilskuere. De var selvfølgelig primitive disse isbåde, og kunne ikke sammenlignes med dem, Christian den Tiende sejlede med ved Gershøj, eller de lette, strømlinede isbåde, man bruger til kapsejlad i vore dage. Men jeg er sikker på, at vores fornøjelse ved at sejle med isbåd, var mindst lige så stor som den nutidens sejlere har.

Udover de her beskrevne glæder på isen løb vi selvfølgelig på skøjter, vi lavede glidebaner og var der sne på isen, var der nogen der dyrkede langrend på ski, og der var sikkert meget mere, som er gået i glemmebogen.

En ting skal dog nævnes, selvom det ikke ligefrem var fornøjeligt. Det var jo under besættelsen, og der lå tyske soldater på søminestationen ved Bredetved. For at beskrive isens bæredygtighed må jeg nævne, at tyskerne holdt skydeøvelser på isen. De kørte derude med deres kanoner og tanks. På en eller anden måde vidste vi, hvornår skydningen begyndte og, hvornår den holdt op. Jeg tror soldaterne hejste et signal, når de begyndte at skyde, og tog det ned, når skydningen var forbi. Fra spidsen af halvøen Bramsnæs kunne man se disse signaler, og når afslutningen nærmede sig, samlede en masse mennesker på Bramsnæs. Det var både børn og voksne, mest voksne tror jeg egentlig, og vores ærinde var at samle blykugler op. De tyske soldater skød med granater efter mål, som var opstillet nord for skydebanen. Når granaten var afskudt splintredes dens jernhylster og de tunge og skarpe jerndelev røg til alle sider. Samtidig udspyede den en mængde blykugler, som ligeledes spredtes over et stort område.

Jeg har ingen viden om, hvor mange granater med kugler, der blev afskudt på et par timer, men det var i hvert fald mange. Flere hundrede tror jeg. Blykuglerne lå spredt på isen, og vi samlede dem op i spande eller kasser, eller hvad vi nu havde med. Det var jo en tung last, og flere havde slæder med, så de kunne trække fangsten hjem.

Blykuglerne havde stor værdi, og mange blev solgt til produkthandleren i Holbæk. En del kunne fiskerne selv bruge. De blev smeltet og støbt om til lodder

til fiskegarn.

Vi skolebørn havde god tid til at tjene en skilling på at samle blykugler.

Ejby skole havde nemlig kun brændsel til at opvarme ét klasselokale, og da der var tre klasser på skolen, skulle vi kun møde et par timer hver anden dag.

Bundgarnsfiskeri

Af de forskellige former for fiskeri der forekom fra Ejby havn, var bundgarnsfiskeriet det, der var mest arbejde ved, og dette fiskeri finder ikke mere sted her. Et bundgarn består af en rad, en forgård og et hovedgarn. Det hele er ophængt på pæle, som er banket ned i fjordbunden med et ramslag, som monteres på fiskerbåden, når udsætningen af bundgarnet begynder. Raden består af kraftigt græsgarn, og nettet bindes af fiskerne

Kuttere med påmonteret ramslag til sætning af bundgarnspæle.

Murerfirmaet

Poul Erik Jakobsen ApS

- Reparationsarbejde
- Ombygninger
- Badeværelser
- Nybygninger

46 40 00 77

Bil: 40 56 47 27 - Fax: 46 40 00 78

TILSLUTTET
BYG
GARANTI
ORDNING

selv. Det bindes med store masker på 15-20 cm. Raden sættes fra land og i en vinkel ud fra kysten.

Nettet til forgården og hovedgarnet er fremstillede på en netfabrik, men fiskerne skar selv nettet til og syede det sammen. Det var et stort arbejde, som man skulle have et godt kendskab til. Til gengæld kunne et godt forarbejdet bundgarn holde i mange år. I løbet af vinteren blev det slæbt frem fra loftet i redskabshuset (bådehuset). Det blev bredt ud og eftersat for huller og repareret, og derefter blev selve bundgarnet (ikke raden) dyppet i kogende tjære. Tjæregryderne stod i nogle tilfælde i bådehuset, men der var også flere, der stod ved havnen, ligesom der stod 2 eller 3 ved Nagels Rende. De er alle for længst revet ned. Når bundgarnet var tjæret, blev det i hestevogn kørt til en mark, man lånte af en landmand. Der lå det så og dampede af, til det var vejr til at hænge det på pælene, som i mellemtiden var slået ud på fiskepladsen. Datidens net blev som regel fremstillet af bomuld, mens man nu i mange år har brugt nylon til netfabrikation.

Det er jo mest sild, bundgarmsfiskeriet handler om, og silden kan let svømme gennem radens masker, men ser åbenbart nettet som en mur. Derfor følger den raden udefter, og ender så først i forgården og siden i hovedgarnet. Både forgården og hovedgarnet er forsynet med indløb, ligesom en ruse, og selvom der er en stor åbning, ser fisken ikke denne, men bliver i garnet til det bliver røgtet (tømt). Det skete næsten hvert år, at et marsvin forvildede sig ind i bundgarnet, og ikke kunne finde ud igen. Denne fangst var dog ikke velset, da marsvinet jagede fiskene rundt i garnet, og kunne lave megen ravage.

Bundgarmspælene kunne bruges en del år, men nogle kunne knække af isen eller på anden måde, så man måtte jævnligt fremstille nye pæle.

Man måtte ud til skovfogeden i Ryegård Skov, og sammen med ham finde nogle velegnede stammer. De skulle være helt lige og 8-10 meter lange. Nogle var måske længere.

Når skovarbejderne havde fældet træerne, blev stammerne kørt til stranden og lagt på en egnet plads, hvor man i fred og ro kunne skrælle barken af med en spåkniv og spidse dem med en økse. Til sidst borede man hul i den spidse ende, således at man kunne binde dem sammen og slæbe dem efter båden til fangstpladsen.

Når alle disse ting var i orden, var man klar til at sætte bundgarnet ud. For at dette kunne lade sig gøre, skulle vandet være helt roligt. Pælene skulle stå nøjagtigt, så de passede til nettet, og raden skulle stå i en fuldstændig ret linje. Til at sætte pælene havde man en slags skabelon, som var et tyndt reb, hvorpå der var sat stropper som angav, hvor hver enkelt pæl skulle stå. For at undgå,

at det tunge redskab skulle trække pælene mod midten, satte man korte, tynde pæle ud for de store pæle. Disse små pæle, som man kaldte kullerpæle stak ikke over vandfladen. De blev sat ned i fjordbunden ved hjælp af et rør på en lang stage. Fra kullerpælene gik et kraftigt reb op til selve bundgarnspælen, og trak modsat garnet, så pælene ikke blev trukket mod midten.

Fiskerne måtte ikke sætte bundgarn ud hvor som helst. Der skulle være en bestemt afstand mellem redskaberne, og en bestemt afstand til land. Alle bundgarnsfiskerne fra Ejby havde en fast plads i den indre fjord. Denne plads måtte ingen andre sætte garn på, og den tilhørte fiskeren så længe, han brugte den. Ude bag Orø, eller som man sagde ”ude nord”, var det anderledes. Der var også faste pladser, men dem skulle man hvert år trække lod om. Man skulle først afmærke pladsen med en vager, som man smed i vandet for at vise, at man var interesseret i den. På en bestemt dag samledes man så i Holbæk og trak lod om pladserne. Den dag var ligesom en festdag, hvor man tog kone og børn med, og gik på indkøb efter lodtrækningen. Det var også tit, man sejlede til Holbæk i samme båd. Det hele skete i hyggeligt samvær.

Som man vil kunne forstå, var bundgarnsfiskeri et stort og anstrengende arbejde som, når man medregner røgtningen, beslaglagde tæt ved halvdelen af året. Garnene blev røgtet to til tre gange ugentlig. De hjemlige garn somme tider hver dag, så man havde fisk til sine prangere. Skulle man nord for Orø var sejltiden op til tre timer hver vej, og havde man så 3-4 bundgarn derude, blev det en lang arbejdsdag.

De store både kunne ikke gå ind i bundgarnet, så man havde sin røgtebåd på slæb hele turen.

Når jeg beskriver, det store arbejde, der blev lagt i bundgarnsfiskeriet, må det også nævnes, at det var ved dette fiskeri af sild, der virkelig kunne tjenes gode penge. Vind- og vejrforhold betød meget for fangstens størrelse, men også heldet spillede ind. Der kunne stå 2 bundgarn ved siden af hinanden, hvor det ene var fuld af sild, mens det andet ikke fangede noget særligt. Den næste dag kunne det være omvendt. Var der god fangst, kunne der hver dag sendes en eller to fyldte lastbiler til fiskeeksportørerne ved Gammel Strand i København.

Ålebundgarn og ruser

De fiskere der ikke deltog i bundgarnsfiskeriet, var i løbet af foråret begyndt at fiske på anden vis. Man brugte de fiskemetoder man havde kendskab og redskaber til.

Ligesom i dag var ålen også dengang den dyreste, og derfor den mest efter-

Bramsnæs Skilte Design ApS

Layout • Logofremstilling • Print • Storformatprint
 Skilteproduktion • Bildekoration • Tryksager

Karlebyvej 175, 4070 Kr. Hyllinge • Tlf. 4640 4817, Mob. 2165 6434
www.nytskilt.dk

Alt det du mangler - helt lokalt

Vi byder dig velkommen til
 Borrevejlecenteret, hvor vi
 bl.a. kan tilbyde et stort
 udvalg af dagligvarer til **GUL PRIS**.

frisk brød fra bageren, blom-
 ster, benzin samt mulighed
 for overnatning på vores
 campingplads.

Borrevejlecenteret - Hornsherredvej 3 - 4060 Kirke Såby -
 Tlf. 4640 0140 - Fax 4640 0085 - borrevejle@spar.dk - borrevejlecenteret.dk

tragtede fisk. Ål kan spises på mange måder, mest som stegte ål, der nærmest er et festmåltid, men også kogt til ålesuppe, som røgede ål eller som ål i gele, for blot at nævne de mest almindelige.

Ål kunne fanges på forskellige måder. Om foråret var det, som jeg husker det, mest med ålebundgarn, også kaldet armruser. Ålebundgarnet stod, ligesom sildebundgarnet, på pæle. Da det var et ret let redskab, var pælene selvfølgelig ikke nær så store som bundgarnspæle, og der blev heller ikke brugt nær så mange.

Raden består af net med almindelig maskestørrelse, og sættes på tværs af kysten, tæt ved land. Når fisken, som vandrer langs kysten, kommer til raden, svømmer den ud langs denne, og ledes på den måde ind i rusen. Ålebundgarnet har til hver side ud for indløbet en arm af net (deraf navnet). Armene kan sammenlignes med sildebundgarnets forgård.

Selve rusen, som ålen fanges i, er et poseformet redskab af fintmasket net udspilet på runde stål- eller træbøjler. Bøjlerne bliver mindre og mindre, jo nærmere man kommer til rusens bund. Der kan være mellem 4 og 7 bøjler i

Alt i Køkken, Bad &
Garderobe – Design,
Levering og montering

Vinduer og døre fra Outrup

Tagløsninger

Ombygning /Renovering

-Og meget mere

Sammen med et solidt netværk af
samarbejdspartnere udfører vi
næsten alle typer af opgaver

Kun ét nummer
2030 1243
Til alle opgaver

info@jl-service.nu

en ruse, og til nogen af bøjlerne er der knyttet garntagte, indløb også kaldet ”kalve”. Når ålen kommer gennem et indløb, kan den ikke finde ud igen, da den svømmer langs nettets sider. Kommer den gennem et enkelt indløb, bliver den stoppet af det næste.

Ålebundgarnet eller rusen røgtes ved, at man løfter rusen op og ryster indholdet mod rusens bund. Når hele indeholder incl. krabber, muslinger, søstjerner m.v., er samlet i bunden, løsnet rebet som rusens bund er surret sammen med, og indholdet hældes ud i en kasse eller bare i bunden af båden til nærmere sortering.

Igennem de sidste mange år er åluser og ålebundgarn blevet mere og mere afløst af kasteruser, og i dag bruger man stort set kun kasteruser. Kasteruserne sættes i forlængelse af hinanden, med anker og bøjle i hver ende. Kasterusen har raden imellem sig, således at 2 ruser er forbundet med en rad. Der kan således godt være mere end 2 ruser i en længde, blot med et anker og en bøjle for hver ende af ruserækken.

Vodfiskeri

Det mest almindelige vodfiskeri fra Ejby Havn var også efter ål.

Et vod kan man sammenlignes med en netpose med indløb, således at fisken ikke kan slippe ud. Dette gælder uanset om det er et ålevod eller et vod til andre fisk. Forskellen ligger i forskellig maskestørrelse, ellers er redskabet det samme. Et vod i større størrelse kaldes et trawl.

Den forreste del af voddet er forsynet med 2 arme, som er udspilet af en lang stage. Deraf navnet stagevod. Stagen kan være op til 10 meter lang. Den er lige tyk over det hele, og er derfor sam-

Stagevoddet er røgtet, fangsten sorteres

mensat af mindst 2 lige tykke stager. Når voddets arme spiles ud ved hjælp af stagen, dækker voddet en større fangstflade. Den nederste del af vodposen er surret sammen af et tyndt reb kaldet ”kovsen”. Denne surring foretages med et slipstik, så man hurtigt kan få indholdet ud, når voddet røgtes. Voddet sættes som regel tæt ved kysten, hvorefter man trækker tværs over fjorden.

Et træk varer 1 time eller 1½, hvorefter det er røgtetid. Voddet hales så ind, og indholdet tømmes ud på dækket eller i en kasse. Derefter sættes voddet straks igen, så der ikke går tid til spilde.

Når voddet og kursen er sat til næste træk, går fiskerne i gang med at sortere, hvad voddet bragte med op. Ålene sorteres i forskellige størrelser, og de mindste smides ud igen. Derudover er der som regel lidt skrubber, torsk og ålekvabber. De sidste er der mange, der også smider ud, men de smager faktisk rigtig godt og har bare navnet imod sig. Der kan også være ”skidtfisk” i voddet, og dem kan man stikke sig slemt på. Dog ikke så slemt som på en fjæsing.

Når fangsten var på plads og dækket skyllet og fejjet, var det tid til et par stykker mad og en kop kaffe, og måske efter behag en pibe tobak eller en skrå. Arbejdstiden enten det var nat eller dag var omkring 10 timer, 6 dage om ugen. Der kunne indimellem komme dage, hvor man måtte blive på land. Det kunne være på grund af vejret, eller det kunne skyldes, at voddet var revet itu. Det kunne ske, hvis man ramte en knækket bundgarns- eller rusepæl, eller fangede en stor skarp sten eller lignende.

Krogefiskeri efter ål

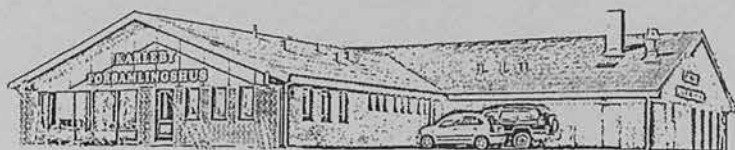
Jeg har altid betragtet krogefiskeri som den mest barbariske form for fiskeri, men jeg må dog med skam tilstå, at jeg selv, da jeg var dreng, satte kroge om sommeren.

Jeg havde, i lighed med jævnaldrende kammerater og mange sommerhusejere, lavet et ”trug” med plads til 100 kroge, som man satte på rækker udført af kork. Når de professionelle krogefiskere hen under aften havde sat deres kroge, forhørte vi os forsigtigt, om de skulle have nogle agn tilovers. Hvis vi var heldige, kunne vi købe 100 agn for 5 øre stykket, og derefter drage til havs, dvs. ud i vigen og sætte kroge.

Et sæt kroge består af en lang line af bomuldsgarn (12-12 hed tykkelsen). Med 4-5 meters afstand binder man en ”tjavs” på linen. Tjavsen er 40-50 cm. lang og af tyndere garn end linen (12-9). For enden af tjavsen binder man ålekrogen. Den er ca. 15 mm lang, og bøjet som et spørgsmålstegn. Der er modhager i krogen og i den anden ende et øje til at binde den på tjavsen. Man lægger så linen i den ene ende af ”truget” i regelmæssige bugtninger, og fæstner krogene ved siden af hinanden på korket, og så kan man ”løbe linen ud” ved bådens fremdrift. Når man når til en krog hugger man krogen gennem en levende agn og smider den ud. Ved linens begyndelse og slutning kaster man en vægt forbundet med en vager, og så kan man finde krogene igen, når man

KARLEBY FORSAMLINGSHUS

Møde og selskabslokaler

*Huset kan bruges til alle former for arrangementer -
fra familie - og familiefester til det større mødearrangement
på op til 200 personer; udstillinger; produktpræsentation
eller hvor man ellers har behov for meget plads.*

- vi leverer også mad ud af huset

Karleby Forsamlingshus v. Bruno Larsen
Karlebyvej 177 · 4070 Kr. Hyllinge · tlf. 46 40 40 87
www.karlebyforsamlingshus.dk - info@karlebyforsamlingshus.dk

tidligt næste morgen haler dem.

En agn, er en lille fisk af en længde på ca. 8 cm. Det kan være en ålekva-beunge eller en budderik. I mangel af levende agn kan man også skære bris-linger eller små sild ud i små stykker, og bruge dem som madding. Når ålen sluger agnen, sluger den også krogen og er så fanget.

Ålen vandrer mest i mørke, og derfor skal krogene ikke sættes før ved dagens slutning, og de skal hales meget tidligt om morgenen. Når krogene bliver halet, bliver de kroge der er fangst på skåret af, og tjavserne forsynes med nye kroge, når krogene blev gjort op.

Krogefiskerne satte normalt mellem 1000 og 1500 kroge, og de blev sat sidst på eftermiddagen. Forinden skulle man ”trække agn”. Det foregik tæt ved land med en agnvod, som stort set var magen til en ålevod, blot med mindre masker. Man foretog ikke så lange træk og stoppede, når man var sikker på at have agn nok.

Enkelte fiskere, i hvert fald Ludvig Noer, fiskede agn med snurrevod.

Krogefiskeriet foregik som regel fra de mindre fiskerbåde i havnen.

Arbejdet med at gøre kroge op foregik på land, og som regel var fiskerkonerne mødt op, for at hjælpe med dette arbejde. Det tog som regel et par timer at ordne krogene, og man samlede sig i grubber, så man kunne snakke sammen, og drikke en kop kaffe fra termoflasken.

Sildegarn og flyndergarn

Sildegarn og flyndergarn kaldes i fagsprog for nedgarn. Det skyldes at disse garn står lodret i vandet.

Nettene er i vore dage af nylon, men var tidligere af bomuld hvilket betød, at de skulle bødes, hvis der var kommet huller i nettet. Det var vinterarbejde, som tit foregik i stuen ved kakkelovnsvarmen, og som grisede stue og møbler til. Sådan noget måtte husmoderen finde sig i. Til gengæld var manden hjemme næsten hele dagen.

Der er sild i "næringerne"

Vestergaard Møbler

Næstved:

Holbæk:

København:

Lyngby:

Merkurvej 3

Tåstruphøj 46

Torvegade 55-57

Jernbanepladsen 19-23

tlf. 55 77 49 49

tlf. 59 45 45 45

tlf. 32 57 28 14

tlf. 45 87 54 04

Over- og nedersiden af garnet er forsynet med tyndt tovværk kaldet simer. På oversimen er sat korkpropper, som holdt garnet oppe, og på nedersimen er der blylodder, som holdt garnet nede. Derved kom garnet til at stå lodret i vandet. Ved regulering af korkpropperne og blyet kan fiskeren regulere, om han vil have garnet til at stå i overkanten af vandet, eller om det skulle nå bunden. Maskestørrelsen er tilpasset om man fisker efter sild eller efter rødspætter og skrubber. Fisken skal kunne få hovedet ind i masken, og derefter hænge fast med gællerne så den er fanget.

Nedgarnene sættes som regel vinkelret ud fra kysten. De kan sættes i en eller flere længder, med hvert garn knyttet sammen med det næste, og med en vager med flag i hver ende.

Når garnene er halet, skal flyndergarnene hænges op på ”stejler”, som er en række stolper med lange spiger i, og helst tørre så de kan sættes igen til aften.

Flyndergarn satte man mest om sommeren, mens sæsonen for sildegarn, også kaldet ”næringer” var om efteråret. En frisk kuling fra nordvest kunne skylle sild fra Kattegat ind i fjorden. Den blev derfor kaldt ”sildevind”, og fangsten var store fede ”høstsild”, velegnede til at salte ned til spegesild.

Klar til at sætte flyndergarn

Ophængning af flyndergarn på stejler

Afsætning af fisken

De fangster der blev bragt til land i Ejby Havn skulle selvfølgelig sælges, og det foregik på forskellige måder, som var afhængig af hvor mange fisk, det drejede sig om.

Der var 8-10 fiskehandlere (prangere) som kom hver morgen for at købe fisk, som de derefter kørte ud til deres kunder med. Kunderne vidste, hvilken dag de kom, så de kunne tilrette deres planer efter det. Hver enkelt fisker havde sin faste pranger, som først fik det, han skulle bruge. Var der noget til overs, kunne det godt sælges til anden side.

Prangerne var i nogle tilfælde husmænd, som supplerede indtægten fra et lille landbrug med lidt fiskehandel. De transporterede sig selv og deres varer på forskellig vis. Nogle kørte på cykle med en kasse bagpå og måske en mere på et lad foran styret, andre kørte deres tur med en lille hestevogn. Efterhånden vandt bilerne dog indpas, men helt frem til begyndelsen af 1950'erne kørte der prangere fra Ejby på cykle eller med hestevogn.

Heldigvis var fangsterne dog som regel større, end hvad de lokale fiskehandlere kunne aftage, og i så fald blev fisken leveret til Fiskernes Fælles Salgsforening i Holbæk. Herfra blev fiskene solgt videre til fiskehandlere i København, eller måske eksporteret. Fiskerne fik først afregning for fisken, når den

BRILLE ABONNEMENT

I RENTE, GEBYR OG UDBETALING

PROFILOPTIK
ØJE FOR DEN DU ER

BYMIDTEN 18A • 4050 SKIBBY • TLF. 47 52 87 52
WWW.PROFILOPTIK.DK

var solgt, og de kunne se, hvad den havde indbragt.

For nogle år siden blev Salgsforeningen nedlagt på grund af svigtende leverancer af fisk, og en detailforretning på havnen er solgt. Herefter er foreningen nedlagt.

Ikke arbejde alt sammen

Når jeg læser mit manuskript igennem, kan jeg godt se, at det hele næsten handler om arbejde. Det står da også fast, at det var hårdt arbejde at være fisker. Det var lange arbejdsdage eller nætter, og der var også meget at gøre på land. Redskaberne skulle holdes i orden, bødes og repareres. Fiskekutteren skulle på land, males og bundbehandles og de mindre både ligeledes. Motoren skulle efterses, holdes ren og smøres m.v., så det var også lange arbejdsdage, når båden var på land.

Alligevel skal det nævnes, at fiskerne også tog sig tid til en snak med hinanden.

Det var selvfølgelig ofte faglig snak om fangstresultater, redskaber og fiskepladser, men der var heldigvis også tid til hyggesnak, lidt drillerier og udveksling af vittigheder. Der var vist også lidt konkurrence mand og mand imellem. Flere af fiskerne holdt en slagtegris i udhuset, og det gav anledning til diskussion om, hvis gris der voksede mest, hvor mange tommer grisen målte bag ved forbenene osv. Grisene kunne godt lide fisk, men det var vigtigt, at holde op med at fodre med fisk i god tid, før de skulle slagtes. Fik man stoppet med fiskefodringen for sent, kunne grisen komme til at smage af fisk.

En af de gamle fiskere sagde, at han holdt rigtig meget af flæskesteg, og han var også glad for fisk, men han ville helst have de to retter hver for sig.

Et årligt tilbagevendende begivenhed var, når man havde afleveret sin selvangivelse. Mens man ventede på den sædvanlige indkaldelse til "torskegilde" talte man om, hvor meget man havde opgivet i indtægt, og hvor meget man havde skrevet på som forbrug af egne produkter m.v.

Alle kendte jo mindst ét sognerådsmedlem, så man vidste altid hvornår, der var indkaldt syndere til nærmere samtale. Jeg tror, de fleste fiskere blev indkaldt, og var der en, der ikke hørte noget, følte han sig nærmest lidt udenfor, og var bange for, at han havde opgivet for stor indtægt.

Den tyske besættelse var naturligvis et stort samtaleemne blandt fiskerne. Man stolede ikke meget på de nyheder, man fik gennem radioen eller aviserne. De var jo censureret af besættelsesmagten. Man troede mere på, hvad man hørte

i BBC's nyheder på dansk fra London, eller hvad der stod i de illegale blade, nogen kunne være heldige at få fat i.

Man hyggede sig på havnen. Man havde ingen hemmeligheder for hinanden, og delte sorger og glæder. Man kom ikke ligefrem sammen, for man så jo hinanden hver dag på havnen, men man gav gaver til konfirmationer, sølvbryllup og lign. og var bagefter til "andendagsgilde".

Det var et hyggeligt og trygt lille samfund at vokse op i, og når jeg tænker tilbage på min barndom som fiskerdreng, har jeg kun gode minder. Jeg husker tydeligt, alle de aktive fiskere fra fyrrerne. Jeg kan se deres ansigter for mig, og høre deres stemmer. Jeg kan huske deres både, hvad bådene hed, og hvor de havde deres plads i havnen.

Og lad mig til slut fortælle, hvem de var:

Der var Frederik og hans søn, Harris Frederiksen.

Laurits og Ernst Frederiksen. De var brødre, og Laurits var havnefoged, til han døde. Ernst hjalp deres far, Peter Frederiksen, med landbruget, men havde mest lyst til at fiske, og kunne for øvrigt lave alting.

Anton Noer nævnte jeg i begyndelsen. Hans sønner var Karlo, Daniel og Leo. Karlo fiskede fra Ejby hele sit liv. Daniel fiskede fra Holbæk og Leo var tømrer, men fiskeriet trak mere, og han havde båd og fiskede fra Ejby i lange

KØDCENTRALEN

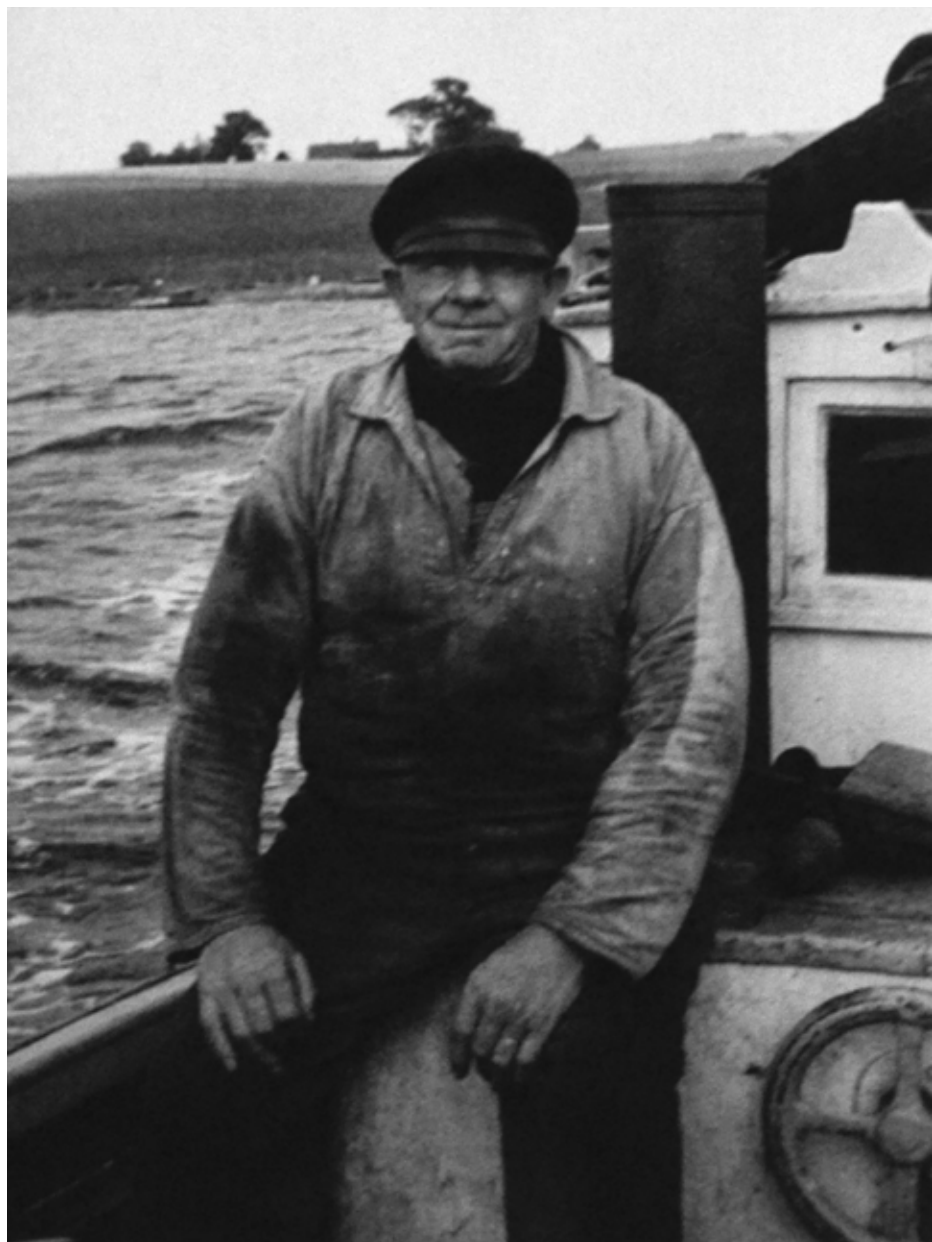

v/Anders Karlsen

Bygaden 45

4070 Kirke-Hyllinge

46 40 40 46

Forfatterens far

perioder.

Antons noget yngre bror, Ludvig Noer fiskede sammen med sin søn, Sander, som senere blev fiskehandler i Vig.

Så var der Anders og Holger Hansen, min far og farbror, sønner af Hans Peter Hansen.

Der var Peter Hansen, som havde sin søn Aage som medhjælper. Aage blev fiskehandler, men slap aldrig helt fiskeriet.

Der var også Karl Hansen, som boede i det første hus nord for havnen, og Ernst Nielsen, søn af Christian Nielsen, nævnt i begyndelsen.

Haubert Pedersen skal også nævnes. Han var ungkarl og eneboer og holdt sommetider pauser med fiskeriet, for at arbejde med andre ting, f.eks. i tørve-moser.

Til slut skal nævnes August Andersen. Hans båd lå ikke i havnen, men for anker udfor hans bopæl på en af de to gårde på Bramsnæs.

Egil Hansen, december 2010.

Ambiabyg^{APS}

TØMRER | SNEDKER | BYGGESTYRING

**DIN LOKALE TØMRER MED
SPECIALE I HOVEDENTREPRISER**

DØRE/VINDUER | TAG | TILBYGNING
OMBYGNING | BADEVÆRELSE | KØKKENER
ENERGIRENOVERING OSV.

**SE HVAD VI DUER TIL, START MED ET
UFORPLIGTENDE TILBUD!**

DIN TILFREDSHED ER VORES MÆRKESAG

Kontakt: Christian – Tlf. 29 62 02 60 • cgu@ambiabyg.dk • www.ambiabyg.dk

Fiskepladser i Isefjorden

1) Sandhagen	20) Bredegrund	38) Uglehaven
2) Hylden	21) Perlegrund	39) Under Landet
3) Laksekrogen	22) Tapgrund	40) Per Jørgens have
4) Anders Pæsens Strand	23) Skudevig	41) Store Skår
5) Draget	24) Karlholmen	42) Lille Skår
6) Jørgen Pæs' Brønd	25) Kronen	43) Trolldby have
7) Sofie Smiths Bro	26) Holmen	44) Aagavet
8) Jens Penils Bro	27) Stænget	45) Frøkenhuset
9) Bredesten	28) Lodskarm	46) Gåden i gærdet
10) Hjortespringssten	29) Lodsøen	47) Mines Hul
11) Dyrehavegaards pøt	30) Bredevig	48) Hans Pæsens hul
12) Arken	31) Det røde Hus	49) Store Jens' Bro
13) Jørgen Pæs' Vej	32) Sælhundesten	50) Stormbroen
14) Andemosehaven	33) Grønnegrund	51) Satoparken
15) Ladehule	34) Harris grund	52) Verners bund
16) Chr. Hans' Skær	35) Lindholms rev	53) Kanalbunden
17) Ballas' haven	36) Østergrund	
18) Møllebæk	37) Hemminghaven eller	
19) Rævegrund	Ravnehaven	

KLINIK FOR FODTERAPI

V. Stats. Aut. Fodterapeut

Mette Nielsen

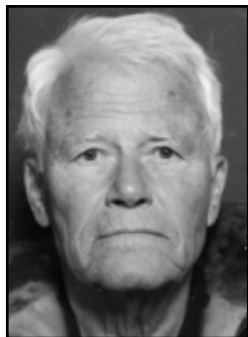
Hanne Møller-San Pedro

Sæbyvej 2 - 4070 Kirke Hyllinge - Tlf: 46403280

Behandlinger: Fod-, bøjle- og indlægsbehandling.

Gavekort udstedes.

Demokrati en skrøbelig gordisk knude!

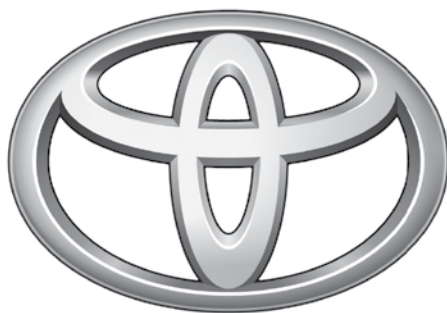
Demokrati er en elendig regeringsform, men vi har ikke noget bedre!

Demokratiet er noget af det kostbareste vi har, noget vi skal værne om og give videre til lande der ikke har det! Men vi skal være opmærksomme på den store svaghed det har, samt sikre os bedst muligt, mod det ikke tager magten!

A. S. Augsburg

Da vi lever i en tidsalder, hvor der opstår flere og flere specialiserede grene må vi når der skal besluttet eller stemmes om noget der kræver special- eller ekspertviden, bør vi ikke lade alle stemme fordi:

1. Flertallet ved mindst og kan kun stemme efter fornemmelser!
2. Mindretallet ved mest men kan ikke gøre sig gældende!

TOYOTA

Toyota Holbæk

Niels H. Ebdrup Automobiler A/S
Tåstruphøj 1 - 4300 Holbæk

Dette bør gælde både i folketinget, ved valget, i det offentlige og private erhvervsliv, selv om man må betegne det som delvist!

Altså en form for repræsentativt demokrati

F.eks. er det på hospitalet, kun kirurgerne der voterer, om hr. Hansens operation ikke økonomaerne.

At demokrati er synonym for frihed, er ikke ensbetydende med frihed til alt.

Der er stadigvæk tale om frihed under ansvar.

Én ting er, at man i godmodighed, kan drille hinanden i skrift, tegning og tale, hvor den part det går udover, synes det er mere eller mindre morsomt.

En hel anden ting er, i ly af demokratiet at genere andre mennesker i en grad, hvor de føler sig groft forulempet. Det er utilgivet og kan ikke retfærdiggøres. Heller ikke med påstået uvidenhed, om de pågældendes følelser.

Ordet demokrati stammer fra det græske, demos (folk) og kratos (styre).

Det opstod ca. 500 år f. Kr. til styring af bystaten Athen. Det var dog kun ustraffede mænd over 20 år der måtte stemme. Kvinder, fremmede statsborg-

Skibby Apotek

Hovedgaden 40 • 4050 Skibby

Tlf 47 52 82 42 • Fax 47 52 84 46

skib130@apoteket.dk - www.skibby.netapotek.dk

Jægerspris Apoteksudsalg Hovedgaden 42 A 3630 Jægerspris

ere og slaver måtte ikke
stemme. Over de stemme-
berettigede sad Diskasteria,
der var den tids højesteret.

Demokratiet har i de
forløbne 2.500 år ændret
sig meget. Alligevel vil vi
aldrig blive færdige, med at
udvikle det!

Allan Skak Augsburg

Entrepreneur

Autoriseret Kloakmester

J E Hansen & Søn
ul Stefan Hansen

Bil 28 61 64 64

Alt i grave-, støbe- og anlægsarbejde

Nærliggende Indkøbsoplevelser

Når du besøger HC i Venslev, bliver du budt inden for i en solid, traditionsrig virksomhed.

I mere end 100 år har vi været det lokale indkøbssted for kunder i landbrug, byggeri og den daglige husholdning.

Trælast
Byggemarked
Korn
Foder
Olie og benzin
Købmand

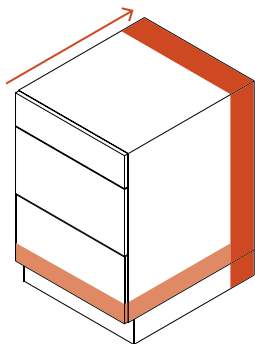
VEDA / SERA

32.181,-

Vejl. udsalgspris er for skabe, sokkel, greb og bordplade. Ekskl. vask, armatur, hvidevarer og belysning.

XX-LARGE
40%
mere plads

Køb køkken for 40.000,- og få en opvasker med i købet mod fremvisning af denne folder. Tilbuddet gælder i 2012 og kan ikke kombineres med andre tilbud.

XX-LARGE SKAB

80 cm i højden
68,8 cm i dybden

MERE PLADS FOR PENGENE

Har du brug for endnu mere plads, har vi skabt XX-largesystemet. Her har vi lagt 15 cm til dybden på dine skuffer. På den måde sikrer Kvik dig op mod 40% mere skabsplads end i traditionelle køkkener. Bliv klogere på kvik.dk

Kvik Holbæk:

Holbæk Megacentret, Stenhusvej 54A, tlf. 59 48 83 00

kvik

MANO

6.102,-

Vejl. udsalgspris er for skab og vaske-bordplade. Prisen omfatter således ikke alle viste produkter. Fritstående badekar Deep R1800: 9.195,- ekskl. armatur

Køb bad for 8.000,- og få et armatur med i købet mod fremvisning af denne folder. Tilbuddet gælder i 2012 og kan ikke kombineres med andre tilbud.

VI TAGER KUN SKYLDEN FOR SMILERYNKERNE...

Kvik er også badkultur og ren velvære. Her skal være plads til ro og afslapning i fede omgivelser.

Her kan du skabe det badeværelse, der afspejler din personlighed og giver den gode begyndelse og den behagelige afslutning på dagen.

Bliv klogere på kvik.dk

Kvik Holbæk:

Holbæk Megacentret, Stenhusvej 54A, tlf. 59 48 83 00

kvik

Vi har netop **SOLGT** denne
bolig i nærheden af dig

**Gratis og
uforpligtende
salgsvurdering**

**Bestilling hele
døgnet!**

Skal vi også sælge din?

Vi kender vejen

Tlf. 46 40 01 53

Estate Mæglerne

Hornsherredvej 25 • 4060 Kr. Såby

Estate Mæglerne

Hovedgaden 15C • 4050 Skibby

www.estate-maeglerne.dk

SOLGT

Lignende bolig søges!

Vi kender vejen

Tlf. 46 40 01 53

Estate Mæglerne

Hornsherredvej 25 • 4060 Kr. Såby

Estate Mæglerne

Hovedgaden 15C • 4050 Skibby

www.estate-maeglerne.dk

Tlf: 47 51 20 05

Vi leverer:

- **Håndværkerrengøring**
- **Slutrengøring**
- **Erhvervsrengøring**
- **Hovedrengøring**
- **Daglig rengøring**
- **Skurvognsrengøring**
- **Byggepladsservice**
oprydning - sikkerhedsopgaver
- **Skadesservice**
vand og fugtbekæmpelse
- **Hjemmeservice**
- **Fritvalgsordning for kommuner**
- **Vinduespolering**
- **Tæpperensning**
- **Gardinvask**
- **Linnedservice**

Få et godt og uforpligtende **tilbud**

Grundejerforeningen Bramsnæsvig fylder 50 år

D. 1. september 1962 stiftede:

Politiassistent Hans E. Bresson lokal adr. Lykkesvej 25.

Kommunaldirektør Johannes Christiansen lokal adr. Gudrun Børresensvej 14.

Stenhuggermester Karl Hansen Glem lokal adr. Gudrun Børresensvej 19. og

Amt Lignings inspektør Aksel Vigild lokal adr. Ilsøvej 10. grundejerforeningen.

Med undtagelse af foreningens æresmedlem Hans E. Bresson der bliver 93 i år, er alle desværre afgang ved døden.

Hovedformålet var, at man ville samle beboerne vest for strandvejen i en protest mod den daværende Rye Sonnerups Kommunes ønsker om, at bygge vores rensningsanlæg i den sydlige ende af Bramsnæsvig.

Bølgerne kom til at gå meget højt, man måtte igennem en Landvæsenskommissions sag og efterfølgende Overlandvæsenskommissions sag, før vi fik opfyldt vores ønsker om den placering rensningsanlægget har i dag. Vores ønsker var, at man dels ikke ville have byggeriet anlagt i det smukke og senere fredede område, dels at ledningen med det ”rensedet” spilte vand, skulle føres ud på større vanddybde.

Sognerådsformand Søren Sørensen, med kælenavnet Søren Sild, (der når han solgte sild i Roskildes gader, altid råbte sild er godt) sagde på sin meget bram fri facon: at de skide københavnere kunne bade i deres eget lort.

Da Karl Hansen Glem ved første møde skulle køre Landvæsenskommissionens ud til stedet hvor rensningsanlægget kom til at ligge, havde Søren Sørensen ladet tilkørslen afspærre med kæde og lås. Ved ankomsten sagde han med et ”bekymret” blik, at det var da ærgerligt, så måtte man hellere skrinlægge den sag!

Det betyder ikke noget sagde Karl der havde inspiceret stedet en time før og derfor til stor moro for forsamlingen klippede Kæden med en medbragt boltsaks.

Grundejerforeningens Generalforsamling finder sted d. 17. juni kl. 10.00 i Bramsnæs Sejlklubs hus, for enden af Nagels Rende, med dagsorden i henhold til vedtægterne.

I år har vi havbiologerne Per Dolmer, Danmarks Tekniske Universitet og Henning Mørk Jørgensen, Danmarks Naturfredningsforening som talere, der skal behandle den negative og positive side af muslingeskrabningen.

Dette blad, er den tiende udgave og har dermed haft længere levetid end den forgangne, der udkom i halvfjerdsere!

Kapitalpension eller ratepension?

Din personlige rådgiver kan give dig svaret. Der findes flere forskellige måder at spare op til pension på, og det kan være svært at vælge. Sammen med din personlige rådgiver kan du finde den løsning, som passer til netop dig.

- For at få din personlige rådgiver skal du være med i vores Fordeelsprogram. Kom ind i filialen. Eller læs mere på vores hjemmeside.

Gør det muligt

Kirke Hyllinge Afdeling
Sæbyvej 3
46 40 40 92
nordea.dk

Nordea

Blad for følgende Grundejerforeninger og medlemmer af Grundejernes Fællesrepræsentation ved Bramsnæsvig. I alt 718 ejendomme

Bigården

Formand: Leif Blom

Ingridsvej 84. Ejby.

4070 Kirke Hyllinge.

Telefon 46 40 60 50 E-mail: leif-birgit@mail.dk

Bramsnæsvig

Hjemmeside: www.bramsnaesvig-grundejer.dk

E-mail: mail@bramsnaesvig-grundejer.dk

Formand: Allan Skak Augsburg

Ejby Havnevej 105.

4070 Kirke Hyllinge.

Telefon 46 40 50 03 E-mail: a.s.augsburg@mail.tele.dk

Ejby Strand

Formand: Bjarne Ego Jørgensen

Olaf Kristiansensvej 25. Ejby.

4070 Kirke Hyllinge.

Telefon 24 42 72 50 E-mail: evabjarne@hotmail.com

Ejby Strand Øst

Formand: Gunnar Clausen

Kærvej 27. Ejby.

4070 Kirke Hyllinge

Telefon 46 40 55 21 E-mail: gunse@email.dk

Grønhøj

Formand: Claus Leerhøj Jørgensen,

Henriksvej 2. Ejby,

4070 Kirke Hyllinge,

Telefon 46 40 58 40 / E-mail: hydra@dadlnet.dk

Præstholmgårds Vænge

Formand: Hans Ove Laugesen

Anders Rasmussensvej 26. Ejby,

4070 Kirke Hyllinge,

Telefon 46 40 52 55 E-mail: hans@familien-laugesen.dk

Vores Vandværker

Ejby Strand.

Kontaktperson: Asger Jørgensen telefon 30 84 37 93

Ejby Strand Østre.

Kontaktperson: Leif Hansen telefon 40 14 58 57

Grønhøj.

Kontaktperson: Tonny Pedersen telefon 46 40 56 36

Politi

Henrik Arved Jørgensen

Hyllingeparken 30.

4070 Kirke Hyllinge

Telefon 46 40 37 48

Redningsberedskab

Beredskabsstation i Kirke Hyllinge

Vintapperbuen 2. 4070 Kirke Hyllinge

Brandinspektør Per Boye

Telefon 46 40 48 88

Sæl opsyn

Såfremt man opserverer noget uheldigt,

i forbindelse med bronze sælen ude i vandet.

Kontakt venligst:

Henning Frederiksen tlf. 29 26 16 72

megaSun

**Nu skinner solen hos
Statoil i Kirke Hyllinge!**

**Kom og få
SANSEOPLEVELSE
i MegaSun 7900**

**Alpha med AROMA
AquaCool
FourSeasons**

- kom og prøv markedets største sole...

Statoil • Eleverdamsvej 232 • 4070 Kirke Hyllinge